

РЕШЕНИЕ

№ 2854

гр. София, 26.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 28.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **1124** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.59, ал.13 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.
Образувано е по жалба на МБАЛ „Света София“ ЕООД срещу Заповед за частично прекратяване на договор за оказване на болнична помощ № РД-253С-544/14.12.2023г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/.
Жалбоподателят моли за отмяната на оспорената заповед като незаконосъобразна. Твърди, че изводите на административния орган за извършено нарушение по чл.59, ал.13 вр. ал.11, т.1, б.“б“ ЗЗО са недоказани. Медицинската документация потвърждавала, че пациентът е хоспитализиран и на него е извършена оперативна интервенция. Същата се обосновава, че е рутинна и се осъществява за период от 10-20 минути. В случая бил осъществен алгоритъма по КП № 137, поради което не били налице основания за прекратяване на договора. Претендира разноски за заплатена държавна такса.

В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез адв.Д..

Ответникът по оспорването, чрез юрк.Т. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Позовавайки се на твърденията, изложени в жалбата, моли да не бъдат кредитирани свидетелските показания. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на

оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат, в преклузивния 14-дневен срок за обжалване, с оглед обстоятелството, че заповедта е съобщена на жалбоподателя на 09.01.2024г., а жалбата срещу нея е заведена в деловодството на ответника на 22.01.2024г.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия и на всички основания по чл.146 АПК съдът приема следното:

Предмет на оспорване е заповед, с която директорът на СЗОК на основание чл.59, ал.13 вр. ал.11, т.1, б.“б“ ЗЗО, чл.103, ал.2, чл.462, ал.1, предложение първо, б.“б“ и чл.473, ал.3, предложение второ от Националния рамков договор за медицинските дейности /НРД МД/ за 2023 – 2025г., във връзка с чл.76, ал.3, предложение второ ЗЗО и чл.87, ал.2, т.1 от Договор № 22-2441/26.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури и извършване на клинични процедури, на жалбоподателя е наложена санкция частично прекратяване на Договор № 22-2441/26.02.2020г. по отношение оказване на болнична помощ по КП № 137 „Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с голям обем и сложност“ от Приложение № 17 „Клинични пътеки“ от НРД за МД 2020-2022г., едностранно, без предизвестие, считано от датата на получаване на заповедта.

Разпоредбите относно сключването на договор между Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/ и изпълнителите на медицинска помощ се съдържат в Раздел VIII „Договор между Националната здравноосигурителна каса и изпълнител на медицинска помощ“ на Глава втора от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/. Съгласно чл.58 ЗЗО изпълнители на медицинска помощ по смисъла на този закон са лечебни заведения или техни обединения по Закона за лечебните заведения, с изключение на лечебните заведения по чл.8, ал.1, т.5 от Закона за лечебните заведения, и национални центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, а според чл.59, ал.1 ЗЗО договорите по чл.20, ал.1, т.4 за оказване на медицинска помощ по този закон се сключват между директора на РЗОК и изпълнителите на медицинска помощ в съответствие с НРД с анексите към тях, с решението по чл.54, ал.9 и с този закон. Според ал.11, т.1, б.“б“ на с.р. директорът на съответната районна здравноосигурителна каса прекратява договорите с изпълнителите на медицинска помощ или налага финансова санкция, определена в действащия НРД при отчитане на дейност, която не е извършена, както и при извършване и отчитане на медицинска дейност, за която няма съответни медицински индикации, установено по реда на чл.72, ал.2, от изпълнител на болнична медицинска помощ - частично, за съответната медицинска дейност от пакета, по която е отчетена неизвършената дейност.

Съгласно ал.13 на чл.59 ЗЗО управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК прекратява изцяло или частично договорите с изпълнителите на медицинска и/или дентална помощ в случаите по ал.11, т.1 и 2, а в случаите по ал.11, т.3 и 4 налага

финансова санкция съгласно действащия НРД.

Съответно, предвид посочените по-горе разпоредби, оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган в пределите на предоставената му от закона власт.

Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма /чл.59, ал.1 АПК/ и съдържа предвидените в ал.2 на посочената разпоредба реквизити. От фактическа страна заповедта е мотивирана с констатация за отчитане на дейност, която не е извършена по КП № 137 по отношение на здравноосигуреното лице /ЗОЛ/ З. К. И., за което е създадена история на заболяването № 9915/2022г. за периода от 03.06.2022г. до 05.06.2022г., а от правна – с посочените по-горе разпоредби.

Административното производство е започнало със Заповед № РД-25-548/27.07.2023г. на управителя на НЗОК, с която е наредено извършването на извънпланова тематична проверка на Многопрофилна болница за активно лечение „Света София“ ЕООД по изпълнението на Договор № 22-2441/26.02.2020г. и във връзка с жалби вх.№ 19-02-281/19.06.2023г. и вх.№ 19-02-421/14.07.2023г. Със заповедта е определен срока за извършване на проверката и лицата, които следва да я извършат. Заповедта е връчена на представляващия лечебното заведение.

За резултатите от извършената проверка са съставени Протокол № РД-25-548-1/11.08.2023г. и Протокол за неоснователно получени суми № РД-25-548/11.08.2023г., връчени на жалбоподателя с писмо изх.№ 11-02-2558/14.08.2023г.

От Протокол № РД-25-548-1/11.08.2023г., в частта, касаеща ЗОЛ З. И. се установява, че проверяващите са констатирани следното:

При проверката, извършена по жалба вх.№ 19-02-281/19.06.2023г. по описа на НЗОК на медицинската документация по ИЗ № 9915/2022г., е установено, че на 03.06.2022г. за ЗОЛ има отразен преглед в „Лист за преглед на пациент в КДБ/СО“ с дата на постъпване 03.06.2022г., 08,00 часа и дата на напускане 03.06.2022г., 08,10 часа. Отражени са име на лекаря и др. данни. В частта „терапия“ на листа за преглед е отразено, че пациентката е хоспитализирана, като в частта „Информиран съм за здравословното ми състояние, липсата от необходимост от болнично лечение, както и за възможността да посетя личния лекар в следващите 24 часа с предоставената ми документация или да си осигуря контрол на състоянието от друг лекар“ фигурират подписите на лекаря и пациента.

За хоспитализацията на пациентката е създадена ИЗ № 9915/2022 на 03.06.2022г. в 08,10 часа. поводът за хоспитализацията е отразен в частта „Анамнеза“ като е описано, че пациентката постъпва за първи път по повод болка, намаление на слуха и пулсиране в дясното ухо. Оплакванията са с давност 3 дни, а от деня на постъпването е със заглъхване в ухото и лек шум. Прегледана от УНГ специалист и насочена за хоспитализация с цел диагностично доуточняване и лечение. В „Диагностично лечебен план е описано: оперативно лечение /миринготомия/, консервативно лечение със З., Ериус, Унифлокс, Фраксипарин. Отражена е насочваща диагноза, приемна диагноза и основна диагноза – „Остро сериозно възпаление на третото ухо“.

Извършената дейност е отчетена от лечебното заведение по КП № 137, както следва: друга инцизия на средното ухо; кръвна картина, определяне на антиромбоцитни тела, друга електрокардиография, отоскопия. В ИЗ се съдържа епикриза от 05.06.2022г. като липсва подпис на пациента за връчването ѝ. Дейността е отчетена и заплатена от СЗОК.

В хода на проверката е взето сведение от д-р А. И., разпитан като свидетел в съдебното производство, като дадените от него сведения пред проверяващите не се различават от показанията, дадени в съдебно заседание – познава пациентката лично, тъй като тя е приятелка на неговата тъща. По повод тези ѝ оплаквания я прегледал и въкщи, но било необходимо извършване на преглед в болнични условия. На 03.06.2022г. той взел пациентката с личния си автомобил и я завел до болницата, където след извършен преглед се установило, че е налице бомбирана тъпанчева мембрана, което налага миринготомия – пробиване на тъпанчевата мембрана и изтегляне със спринцовка на събралата се течност в средното ухо. Тази операция сочи, че е рутинна, с възстановителен период от 1-2 дни. Извършва се под въздействието на локален анестетик /в случая е използван лидокаин/, безкръвна и безболезнена.

В съдебно заседание пояснява, че лечението по КП № 137 е 48 часа като пациентите се хоспитализират не само заради изискването за минимален болничен престой, а и за да бъдат наблюдавани в болнични условия за реакции вследствие интервенцията – повишаване на температурата, усложнения и пр. Технически хоспитализирането се извършва чрез т.нар. „чекиране“ с лична карта, лично от пациента на регистратурата на лечебното заведение. По същия начин според д-р И. се извършва и чекирането при дехоспитализация. В случая пациентката била пролежала задължителния минимален болничен престой като не е подписвала декларация, че не желае да остане в болницата.

В хода на извършваната проверка е снета анкета от ЗОЛ З. И., въпросите и отговорите, по която са възпроизведени в протокола. Така И. потвърждава, че ѝ е извършен преглед от специалист УНГ в лечебното заведение през 2022г., отрича да е била на лечение в МБАЛ „Св.София“ ЕООД в периода 03.06-05.06.2022г. по КП № 137 „Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с голям обем и сложност“. Същевременно потвърждава, че е подписвала документи по време на престоя си в МБАЛ „Св.София“ЕООД, но отрича да е получавала медицинска документация или епикриза.

Въз основа на тези фактически установявания и приложимата нормативна уредба, в протокола е заключено, че МБАЛ „Св.София“ ЕООД е изпълнило всички условия относно отчитане на извършената дейност, отразена в ИЗ № 9915/2022 по КП № 137, вкл. е извършено т.нар. „чекиране“ във вр. с хоспитализацията и дехоспитализацията на лицето – изрично е посочено, че всички данни от БИС на ЛЗ и от интегрираната информационна система сочат за отчетена извършена дейност на ЗОЛ З. И. с ИЗ № 9915/2022г. през посочения период.

Въпреки това, поради декларирането от З. И. в предоставената ѝ анкета, че не ѝ е извършвана оперативна интервенция, както и поради това, че не ѝ е връчена медицинска документация и епикриза и че не са ѝ извършвани хирургични процедури, както и липса на болничен престой за 03.06.2022г., 04.06.2022г. и 05.06.2022г., е прието, че отчетената и заплатена медицинска дейност не е извършена.

В протокола също така е отразено, че е осъществен внезапен контрол на 31.07.2023г. в часовия интервал от 14.00 часа до 14.30 часа и на 04.08.2023г. в часовия интервал от 09,30 часа до 09,45 часа в Отделението по У.-носни-гърлени болести като и в двата случая не са установени нарушения – документално отразеният брой на хоспитализирани пациенти съответства на реалния като пациентите са установени в отделението, спазени са критериите за хоспитализация, документацията е попълнена в

съответствие с изискванията.

След връчване на двата протокола, от прокуриста на лечебното заведение е депозирано възражение, заведено с вх.№ 11-02-2585#1/30.08.2023г., с което се оспорват твърденията на З. К. И., че не е извършена описаната по-горе интервенция.

Възражението е разгледано от Арбитражната комисия на заседание, проведено на 19.09.2023г., като решението ѝ е обективизирано в т.1 от Констативен протокол № 34. Видно от него е прието, че дейността е извършена от лечебното заведение, което е видно от посочените в протокола и налични в системата НЗИС документи, явяващи се фактическо доказателство. Декларираното от ЗОЛ, че не е извършена оперативна интервенция, както и че не е получила никакви документи за лечението си и епикриза се основава единствено на отговорите от анкетата, в които има противоречие. Въз основа на това възражението е прието за основателно. „За“ това решение са гласували 3-ма от членовете на арбитражната комисия, а „против“ – също трима, които членове са представители на СЗОК – д-р Д. Т., д-р В. М. и Т. К..

Поради равния брой гласове Арбитражната комисия е предоставила протокола на управителя на НЗОК, на председателя на СК на БЛС и на лечебното заведение.

По делото е приета като доказателство медицинската документация, съдържаща се в ИЗ № 9915/2022г. като видно от нея ЗОЛ З. И. е подписала декларация, че е съгласна да бъде оперирана с регионална или обща анестезия като са ѝ разяснени всички рискове, на 05.06.2022г. /датата на дехоспитализацията/ е подписала декларация, че е информирана, че разходите по лечението се заплащат изцяло от НЗОК, а следва да заплати единствено потребителска такса за 2 дни болнично лечение по чл.37 ЗЗО. Представени са и всички други необходими декларации във връзка с лечението, подписани от лекуващия лекар и пациента.

На л.66 по делото е представена като доказателство попълнената от З. И. анкетна карта, предоставена от СЗОК. Видно от нея на въпроса „Провеждан ли Ви е преглед от специалист по повод заболяване на устната кухина, носа или гърлото през 2022г.?“, И. отговаря положително. Отрича да е била на лечение в МБАЛ „Св.София“ ЕООД в периода 03.06-05.06.2022г. по КП № 137 „Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с голям обем и сложност“ /Според съда този въпрос е зададен некоректно, тъй като предполага пациентите да са запознати с номерата и наименованията на клиничните пътеки и съответно предполага неточен или неправилен отговор/, като същевременно заявява, че по време на престоя си в МБАЛ „Св.София“ ЕООД е подписвала документи. Този въпрос също според съда, е зададен некоректно, защото под престой следва да се разбира болничен престой, а не посещение в сградата на болницата.

Именно така описаните противоречия са констатирани от членовете на Арбитражната комисия, които не са представители на СЗОК и които са обусловили решението им, че възражението на лечебното заведение е основателно.

Направеното в мотивите на оспорената заповед при обсъждане на възражението на жалбоподателя срещу констативния протокол тълкуване по този повод, а именно, че под престой в случая следва да се разбира времето, през което ЗОЛ З. И. е прекарала в лечебното заведение за извършване на прегледа и попълване на съответните документи, следва да бъде възприето като обслужващо заявената теза за наличие на нарушение, но то не може да бъде споделено предвид липсата на легална дефиниция на използваните от ответника понятия „престой в лечебното заведение“ и „болничен престой“. Следва също да се подчертае, че когато използва думата „престой“,

Националният рамков договор за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2020 - 2022г. има предвид единствено „болничен престой“ – т.напр. чл.288 коментира „непрекъснат болничен престой“, чл.292, описващ компонентите на клиничните пътеки използва понятието „задължителен минимален болничен престой“ и „конкретен болничен престой“. В чл.297, ал.1 НРД МД 2020 – 2022г. пък се съдържа дефиниция на понятието „Амбулаторна процедура“ - система от определени с този НРД изисквания и указания за поведение на различни видове медицински специалисти при изпълнението на определени по вид и обхват дейности по отношение на пациенти, чието състояние не налага непрекъснат престой в лечебното заведение.

Всички тези противоречия не са изяснени от лицето, провело анкетата на 09.08.2023г., поради което и няма как обективизираната в нея информация да бъде възприета за достоверна за нуждите на настоящото производство. Във връзка с некоректно зададения въпрос № 4 от анкетата, е следвало на пациентката да се разясни в какво се изразява лечението по КП № 137 в конкретния случай и след това да бъде запитана дали такова е приложено спрямо нея или не, защото така както е зададен въпросът, е възможно да е оставил у З. И. съвсем различно очакване, доколкото същата според медицинската документация не е с медицинско образование.

Въпреки това административният орган се е доверил единствено на твърдяното от пациента, игнорирал е медицинската и друга документация, съдържащи се в историята на заболяването и е приел, че отчетената и заплатена от СЗОК дейност не е изпълнена, с оглед което е издадена оспорената в настоящото производство заповед. Същата съдът намира за незаконосъобразна като издадена при наличието на отменителните основания по чл.146, т.3 и т.4 АПК – допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като административният орган е издал оспорения акт без да изпълни задължението си по чл.35 АПК, а именно да изясни всички факти и обстоятелства от значение за правилното решаване на случая. Единственият доказан по делото пропуск на жалбоподателя, е че не е документирал връчването на епикризата срещу подпис от пациента, което поставя под съмнение извършването на това действие. Не може обаче единствено заради невръчване на епикризата да се приеме, че отчетената дейност не е извършена. Другият аргумент на административния орган е почерпен от документа, обективизиращ извършен медицински преглед на лицето, в който е отразено, че е приключил в 08,10 часа. Механизмът на същия е изяснен от свидетеля по време на проведеня му разпит като именно при извършването му са установени индикациите за хоспитализация, извършена по-късно в рамките на същия ден.

Въпреки тези фактически установявания, административният орган приема, че юридическият факт с правно значение, доказващ хоспитализацията и извършването на медицинските дейности е надлежното издаване и връчване на пациента на финалния документ – епикриза. В случая, както се установи от приложените по делото доказателства, такава е изготвена и се съдържа в ИЗ, но не е връчена срещу подпис на пациента. Само въз основа на това обстоятелство и противоречивите отговори, дадени от пациентката в предоставената ѝ за попълване от ответника анкета, не може да бъде

обоснован извод за неизвършване на заплатената от НЗОК медицинска дейност. По делото са налични множество документи, подписани от нея, единият от които на 05.06.2022г., както и безспорни доказателства за това, че същата се е „чекирала“ при хоспитализацията и дехоспитализацията. С оглед обстоятелството, че тази процедура се извършва от пациента със собствената му лична карта, а по делото не се твърди тя да е оставена от пациентката в лечебното заведение, то няма как да е извършено „чекиране“ от нея на 05.06.2022г., ако не е била в болничната сграда.

По изложените съображения съдът намира, че ответникът е приложил неправилно материалния закон, тъй като не са налице предпоставките за частично прекратяване на договора. Съответно оспорената заповед се явява незаконосъобразен административен акт – постановление при наличие на отменителните основания по чл.146, т.3 и т.4 АПК, който следва да бъде отменен.

При този изход на делото на жалбоподателя се следват разноските по делото, претендирани от него в размер на 50 лева за заплатената държавна такса по оспорването.

За пълнота, съдът намира, че възражението за недопустимост на жалбата, поради наличието на влязло в сила Решение № 6253/23.10.2023г., постановено по адм.д. № 1213/2023г. по описа на Административен съд София-град, е неоснователно. С него е отхвърлена жалбата на Многопрофилна болница за активно лечение „Света София“ ЕООД срещу Заповед № РД-253С-15/05.01.2023г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса за налагане на санкция частично прекратяване на договор за оказване на болнична помощ по КП № 137. Тази заповед представлява отделен административен акт, подлежащ на самостоятелно оспорване. Липсва идентичност между предмета на адм.д. № 1213/2023г. и настоящото дело. Обстоятелството, че е приложена същата санкция за дейност по същата клинична пътека не обосновава извод за недопустимост на жалбата, по която е образувано настоящото производство. Заповедите по чл.59, ал.13 вр. ал.11 ЗЗО не подлежат на предварително изпълнение по силата на закона. Следователно оспорването на Заповед № РД-253С-15/05.01.2023г. е проявило суспензивния си ефект. Съответно заповедта подлежи на изпълнение от влизането ѝ в сила – 18.11.2023г., на която дата е влязло в сила Решение № 6253/23.10.2023г. по адм.д. № 1213/2023г. по описа на Административен съд София-град. В този смисъл осъществената от жалбоподателя медицинска дейност в периода 03.06 – 05.06.2022г. по отношение на ЗОЛ З. И. не може да бъде възприета като извършена по клинична пътека, по която договорът с лечебното заведение е прекратен. Действително към датата на съдебното заседание, когато е направено това възражение, договорът с лечебното заведение е прекратен по отношение на КП № 137. Това обаче не обуславя автоматично недопустимост на жалбата поради отпаднал правен интерес, тъй като частичното прекратяване е последица от нарушението, но липсата на нарушение обуславя незаконосъобразност на административния акт и съответно за жалбоподателя възниква правото да потърси обезщетение за вреди. На следващо място, ако се възприеме тезата на ответника, то жалбоподателят

ще бъде лишен от възможността да се защити срещу претенцията за възстановяване на сумите, получени за отчетената медицинска дейност, за която се твърди, че не е извършена.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на МБАЛ „Света София“ ЕООД Заповед за частично прекратяване на договор за оказване на болнична помощ № РД-253С-544/14.12.2023г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса.

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на МБАЛ „Света София“ ЕООД сумата в размер на 50 /петдесет/ лева, представляваща разноси по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: